

Informacije za pacijente

Benigna hiperplazija prostate

Sadržaj

Šta je prostata?	3
Simptomi	3
Vrste simptoma.....	4
Dijagnoza	4
Istorija bolesti	4
Fizikalni pregled	4
Test urina	5
Test krvi	5
Dnevnik bešike.....	5
Urofloumetrija	5
Snimanje urinarnog trakta	5
Urodinamska procjena.....	6
Opcije liječenja	6
Pažljivo čekanje.....	6
Savjeti za životni stil	6
Samoupravljanje	6
Liječenje LUTS kod muškaraca sa BPE	7
Liječenje lijekovima.....	7
Hirurško liječenje LUTS kod muškaraca sa BPE formiranjem	7
Kada treba da razmislim o operaciji?.....	8
Intra-prostatske injekcije etanola i botulinum toksina.....	8
Intra-prostatske injekcije etanola	8
Intra-prostatske injekcije botulinum toksina	8
Živjeti BPE.....	8
Efekti na vaš društveni život	8
Lični odnosi i seks	9
Traženje pomoći.....	9
Pitanja koja treba da postavite svom ljekaru.....	9
Rječnik pojmova	10

Benigna hiperplazija prostate

Bolesti prostate su obično povezane sa starijim godinama. Mogu izazvati dosadne simptome u donjem urinarnom traktu kod muškaraca starijih od 50 godina. Ovi simptomi mogu biti uzrokovani povećanjem prostate, stanjem koje je poznato kao benigna hiperplazija prostate (BHP).

Benigna hiperplazija prostate je uobičajeno stanje. To je povezano sa hormonskim promjenama koje se dešavaju kako

muškarci stare. Bolesti prostate mogu biti veoma zabrinjavajuće, ali je važno znati da BHP nije rak prostate. BHP ne postaje rak prostate, čak i ako se ne liječi. Međutim, i benigna hiperplazija prostate i rak prostate mogu se razviti sa godinama. Neki ljudi mogu imati obje bolesti. Trebalo bi da se konsultujete sa svojim ljekarom da biste razgovarali o bilo kojoj svojoj zabrinutosti.

Šta je prostata?

Prostata je žlijezda koja se nalazi u donjem urinarnom traktu, ispod bešike i oko uretre (**slika 1**). Samo muškarci imaju prostatu. Ona proizvodi tečnost koja nosi spermu. Prostata ima glatke mišiće koji pomažu da se sjeme izbac tokom ejakulacije.

Zdrava prostata je veličine velikog oraha i ima zapreminu od 15-25 mililitara (ml). Prostata polako raste kako muškarci postaju stariji.

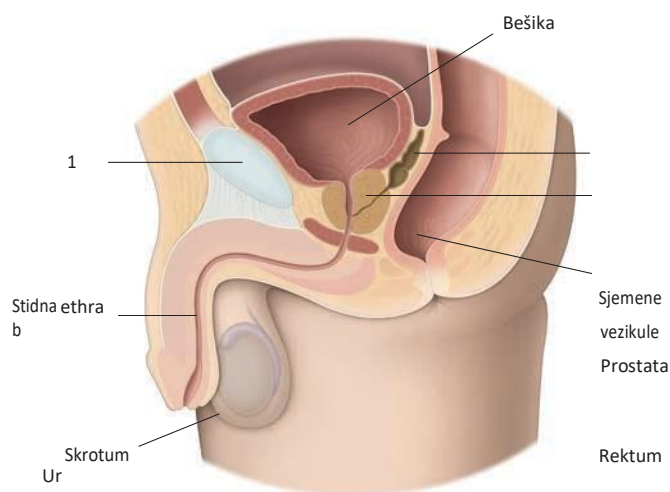
Simptomi

Benigna hiperplazija prostate (BHP) može uticati na način na koji normalno urinirate. To se dešava zato što uvećana prostata vrši pritisak na uretru na izlazu iz bešike (**slika 2**).

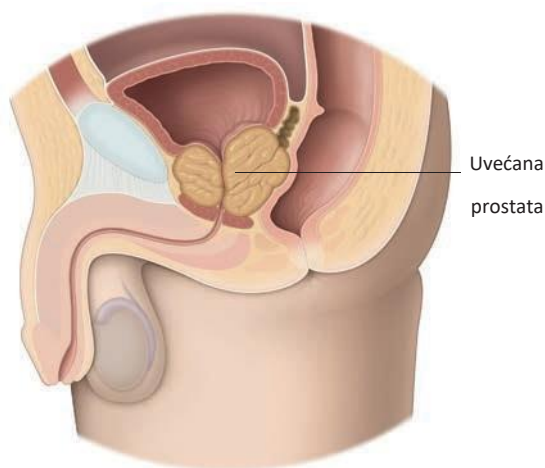
Ponekad su simptomi blagi. Na primjer, možda ćete morati češće da urinirate ili će vam biti teže da potpuno ispraznite bešiku. Ovi blagi simptomi su normalan dio procesa starenja – baš kao i pad pokretljivosti, pamćenja ili fleksibilnosti. Moguće je da vaš ljekar neće preporučiti liječenje blagih simptoma.

Ponekad su simptomi veoma uznemirujući i mogu negativno uticati na kvalitet vašeg života. U ovom slučaju možete imati koristi od liječenja.

Simptomi koji se često nazivaju simptomima donjeg urinarnog trakta (LUTS) mogu biti uzrokovani BHP i mogu biti posljedica drugih stanja koja utiču na urinarni sistem.

Slika 1: Zdrava prostata u donjem urinarnom traktu

Slika 2: Povećana prostata koja komprimira uretru i bešiku.

Vrste simptoma

Kod muškaraca sa BHP, simptomi mogu uticati na mikciju na različite načine:

- Način na koji držite urin u bešici (skladištenje),
- Način na koji mokrite (uriniranje),
- Kako se osjećate nakon mokrenja (poslije uriniranja).

Simptomi skladištenja uključuju:

- Potreba za mokrenjem češće nego obično,
- Potreba za buđenjem noću radi mokrenja,
- Iznenadna potreba za mokrenjem i problem sa držanjem,
- Bilo koji nehотиčni gubitak urina (inkontinencija).

Simptomi pražnjenja uključuju:

- Slab mlaz urina,
- Cjepanje ili prskanje mokraće,
- Protok urina počinje i prestaje (povremeno),
- Naprezanje prilikom mokrenja,
- Potrebno je neko vrijeme prije nego što počne mokrenje,
- Potrebno je duže vrijeme da se završi mokrenje,
- U rijetkim slučajevima akutna ili hronična retencija urina.

Simptomi nakon mikcije uključuju:

- Osjećaj da bešika nije potpuno prazna,
- Nehotičan gubitak ili curenje urina u donji veš ubrzo nakon izlaska iz toaleta.

Dijagnoza

Ljekar i medicinske sestre rade niz testova da bi razumijeli šta uzrokuje vaše simptome. Ovo se zove dijagnoza.

Simptomi navedeni u prethodnom odeljku mogu ukazivati na mnoge bolesti, a ne samo na BHP. Zbog toga ćete možda morati da uradite nekoliko testova prije nego što ljekar može da postavi dijagnozu.

Prvo, ljekar ili medicinska sestra će uzeti vašu istoriju bolesti i obaviti fizički pregled. Zatim mogu da urade testove urina i krvi, da snime vašu bešiku i prostatu i da urade druge testove ako je potrebno.

Ovaj odeljak nudi opšte informacije o dijagnozi i situacije se mogu razlikovati u različitim zemljama i bolnicama.

Medicinska istorija

Ljekar će uzeti detaljnu istoriju bolesti i postaviti pitanja o vašim simptomima. Vaš ljekar bi takođe mogao pitati o vašoj erektilnoj funkciji. Možete pomoći svom

ljekaru tako što ćete se pripremiti za konsultacije:

- Napravite listu svih prethodnih operacija,
- Napravite listu lijekova koje uzimate,
- Navedite druge bolesti od kojih bolujete,
- Opišite svoj način života (vježbanje, pušenje, alkohol, dijeta),
- Opišite svoje trenutne simptome,
- Zabilježite koliko dugo imate simptome.

Ljekar vas takođe može zamoliti da popunite upitnik da biste razumijeli svoje simptome, koliko često se dešavaju i koliko utiču na vaš kvalitet života.

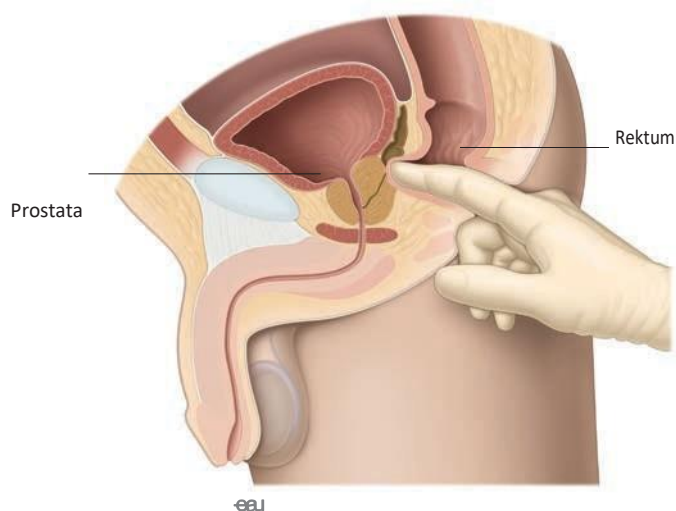
Medicinski pregled

Vaš ljekar ili medicinska sestra će obaviti opšti fizički pregled.

Oni će tražiti:

- Proširenu bešiku (vaša bešika se može rastegnuti ako se ne isprazni u potpunosti),
- Oštećenje kože na penisu i skrotumu (kesica kože koja sadrži testise), ovo može biti znak urinarne inkontinencije,
- Iscjedak iz uretre, na kraju penisa (znak infekcije),
- Abnormalnosti u penisu, skrotumu i testisima.

Pored toga, vaš ljekar bi mogao da uradi rektalni pregled prstom da bi osjetio veličinu, oblik i konzistenciju prostate (**Slika 3**). Ovaj test je poznat kao digitalni rektalni pregled (DRE).

Slika 3: Digitalni rektalni pregled da bi se osjetila veličina, oblik i konzistentnost prostate

Urinarni test

Moraćete da date malo svog urina za testiranje. Test će pokazati da li imate infekciju urinarnog trakta i da li u urinu ima tragova krvi. Takođe može pokazati glukozu što može biti znak dijabetes melitusa.

Test krvi

Kao dio postavljanja dijagnoze, vaš ljekar može da uradi test krvi da provjeri funkciju bubrega. Ljekar takođe može da preporuči da provjerite da li vaša krv ima viši nivo antigena specifičnog na prostatu (PSA). PSA je protein koji proizvodi prostata i može se povećati kod muškaraca sa benignom hiperplazijom prostate, upalom prostate ili rakom prostate. Ljekar će objasniti moguće posljedice ovog testa prije nego što da ovu preporuku.

Dnevnik beške

Vaš ljekar može od vas tražiti da vodite dnevnik beške u trajanju od najmanje tri dana. Ovdje ćete zabilježiti koliko pijete, koliko često mokrite i koliko urina proizvedete, mjerenjem zapremine urina kod kuće uz pomoć mjernog bokala. Dnevnik beške je važan jer pomaže vašem ljekaru da bolje razumije vaše simptome.

Možete koristiti štopericu da zabilježite vrijeme koje vam je bilo potrebno za mokrenje. Zabilježite količinu urina (u mililitrima) i vrijeme (u sekundama) (Slika 4).

Slika 4: Mjerenje protoka urina kod kuće.

Urofloumetri

Ovo je jednostavan test koji elektronski bilježi protok urina. Lako se radi u privatnosti, u bolnici ili klinici. Mokrićete u posudu, koja se zove urofloumetar (Slika 5). Ovaj test pomaže vašem ljekaru da provjeri da li uvećana prostata izaziva blokadu u donjem urinarnom traktu.

Šta može reći mjerenje protoka urina kod kuće:

- Normalan protok urina je iznad 15 ml u sekundi,
- Ako vam je protok urina 10 ml u sekundi ili manje i ako osjetite simptome, trebalo bi da posjetite svog urologa.

Mjerenje kod kuće nikada nije tako tačno kao u bolnici ili klinici. Obavezno se konsultujte sa svojim ljekarom o brzini protoka urina ako se zabrinuti

Snimanje urinarnog trakta

Možda ćete raditi ultrazvuk, koji koristi visoke frekvencije kako bi se stvorila slika o vašoj bešici i prostati.

Ljekar ili medicinska sestra će skenirati vašu bešiku ultrazvukom da bi provjerili koliko je urina ostalo u bešici nakon mokrenja. Ove informacije pomažu da vidite da li su vaši simptomi uzrokovani hroničnim zadržavanjem urina, što se može javiti kod muškaraca sa BHP.

Slika 5: Uobičajeni tip kontejnera za urofloumetriju za muškarce i žene

Ultrazvuk se takođe može koristiti za mjerenje veličine zapremine prostate. Ovo može pomoći da izaberete najbolju opciju liječenja za vas.

Urodinamička evaluacija

Urodinamički test se radi da bi se dobilo više informacija o vašem ciklusu mokrenja i o tome kako funkcionišu mišići bešike. Tokom testa, vaš ljekar ili medicinska sestra ubacuju katetere u vašu uretru i rektum kako bi izmjerili pritisak u vašoj bešici i abdomen.

Bešika se polako puni sterilnom tečnošću kroz kateter u uretri. Na ovaj način se simulira punjenje bešike urinom. Kada je bešika puna, mokrićete u urofloumetar.

Rezultati testa se prikazuju na ekranu koji je povezan sa kateterima. Ponekad se test mora ponoviti da bi se dobili tačni rezultati, ali kateteri će već biti postavljeni za drugi test.

Vaš ljekar može odlučiti da vam da ovaj test ako:

- Imate neurološku disfunkciju,
- Imali ste operaciju karlice ili prostate,
- Ostalo vam je previše urina u bešici nakon mokrenja,
- BHP je neuobičajen u vašoj starosnoj grupi,
- Potrebno je više informacija da biste razumijeli uzrok vaših simptoma.

Opcije liječenja

Budno čekanje

Ako imate benignu hiperplaziju prostate (BHP) sa blagim/umjerenim simptomima donjeg urinarnog trakta (LUTS), možda vam neće biti potrebni lijekovi ili operacija za vaše stanje. Umjesto toga, urolog će vam objasniti vaše stanje, kako se ono može razviti i kako možete da prilagodite svoj način života da biste smanjili simptome i nosili se sa njima. Urolog će pažljivo pratiti vaše stanje u narednim mjesecima ili godinama i po potrebi započeti aktivno liječenje. Ovo se zove budno čekanje.

Pažljivo čekanje je dobra opcija ako su vaši simptomi blagi/umjereni i ako se osjećate da vam se kvalitet života nije smanjio. Uprkos tome kako se osjeća, ovo nije pasivan pristup jer uključuje redovne preglede kako biste bili sigurni da se vaše stanje ne pogoršava.

Većini muškaraca sa BHP nudi se period opreznog čekanja prije početka bilo kakvog liječenja. Široko se preporučuje jer su teške komplikacije tokom ovog perioda veoma rijetke.

Program budnog čekanja uključuje:

- Procjenu vaših simptoma,
- Fizički pregled,
- Testove krvi i urina,
- Edukaciju o vašem stanju,
- Podršku i uvjeravanje,
- Savjete o načinu života i samoupravljanju.

Životni savjeti

- Unosite najmanje 1 litar tečnosti svakog dana i posavjetujte se sa svojim ljekarom da li možete da pijete više,
- Pijte više ako živite u vrućoj klimi ili radite tjelesne vježbe,
- Pijte manje prije i tokom dugih putovanja,
- Pijte manje uveče kako biste izbjegli ustajanje uveče radi mokrenja,
- Izbjegavajte alkohol i kofein jer povećavaju proizvodnju urina i iritiraju bešiku,
- Pokušajte da vježbate 2 ili 3 puta nedjeljno. Nedostatak kretanja može otežati mokrenje i uzrokovati zadržavanje urina,
- Imajte uravnoteženu i raznovrsnu ishranu,
- Uvijek pokušajte da donji dio stomaka bude suv i topao. Ako idete na plivanje, ponesite dodatni set suve odjeće i presvucite se čim izađete iz vode. Vlaga i hladnoća mogu povećati potrebu za mokrenjem i mogu izazvati urinarnu infekciju.

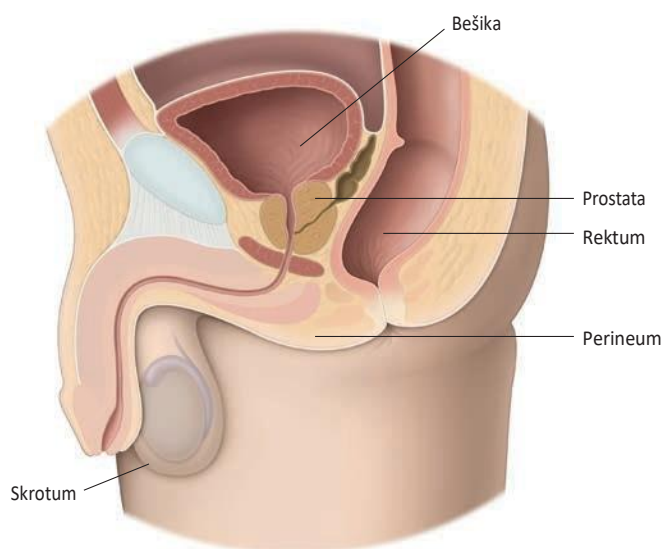
Ponekad urin prska i može da pokvasi wc dasku ili pod kupatila. Neki muškarci više vole da sjednu kada mokre da bi to izbjegli, dok drugi više vole da uriniraju u šolju i prazne je u toaletu.

Samoupravljanje

Osim pridržavanja opštih savjeta o načinu života, možete aktivno upravljati simptomima izazvanim BHP u svom svakodnevnom životu. Samoupravljanjem možete smanjiti simptome i održati stanje stabilnim.

- Potpuno ispraznite bešiku svaki put kada urinirate. Može pomoći ako sjednete.
- Ako osjećate da vam bešika nije prazna nakon mokrenja, pokušajte ponovo poslije 5 minuta.

- Koristite mali jastučić da uhvatite nehotični gubitak urina.
- Nakon mokrenja, pritisnite ispod skrotuma prstima na uretru, a zatim klizite prstima od osnove do vrha penisa da istisnete posljednje kapi urina. Ovo će vam pomoći da izbjegnute vlaženje donjeg veša.
- Koristite vježbe disanja da odvratite pažnju od osjećaja hitnosti.
- Pritisnite penis ili perineum (**slika 6**) da biste skrenuli pažnju sa mokrenja.
- Ohrabrite sebe da “izdržite” duže kada osjetite hitnost za mokrenje. Ovo će trenirati vašu bešiku da zadrži više urina, tako da ćete rjeđe mokriti.
- Izbjegavajte zatvor prilagođavanjem svoje ishrane.
- Izbjegavajte iznenadno izlaganje hladnom vremenu i uvijek se trudite da vam donji stomak bude topao.
- Vodite dnevnik bešike.

Slika 6: Muški donji urinarni trakt

Liječenje LUTS kod muškaraca sa BHP

Liječenje lijekovima

Dijagnostikovana vam je benigna hiperplazija prostate (BHP) i vaš ljekar preporučuje liječenje lijekovima. Ovaj tretman se savjetuje kada su simptomi uznemirujući i utiču na kvalitet vašeg života. Ovaj odjeljak opisuje različite tretmane lijekovima, o kojima treba da razgovarate sa svojim ljekarom. Zajedno možete odlučiti koji je pristup najbolji za vas.

Faktori koji utiču na ovu odluku uključuju:

- Vaše simptome,
- Veličinu vaše prostate,
- Vašu medicinsku istoriju,
- Lijekove dostupne u vašoj zemlji,
- Vaše lične preferencije i vrijednosti.

Postoji nekoliko grupa lijekova za liječenje simptoma izazvanih BPE:

- Beta-3 agonist,
- Alfa-blokatori,
- Inhibitori 5alfa - reduktaze (5ARIs),
- Antagonisti muskarinskih receptora (MRAs),
- Inhibitori fosfodiesteraze 5 (PDE5Is),
- Kombinacija lijekova,
- Biljni lijekovi.

Svaka grupa lijekova djeluje na drugačiji način i može imati različite rezultate i neželjene efekte.

Hirurško liječenje LUTS kod muškaraca sa BHP formacijom

Dijagnostikovana vam je benigna hiperplazija prostate (BHP) i vaš ljekar preporučuje operaciju. Ovaj odjeljak opisuje različite opcije liječenja, o kojima treba da razgovarate sa svojim ljekarom. Zajedno možete odlučiti koji je pristup najbolji za vas.

Faktori koji utiču na ovu odluku uključuju:

- Vaše simptome i kvalitet života,
- Veličinu vaše prostate,
- Vašu medicinsku istoriju,
- Vrstu liječenja koja je dostupna u vašoj bolnici i stručnost vašeg ljekara. Pitajte svog urologa o njegovom ili njenom iskustvu sa preporučenom opcijom liječenja. Imate parvo da znate stopu komplikacija kod hirurga koji će uraditi operaciju.
- Vaše lične preferencije i vrijednosti. Ne postoji tretman koji je idealan za sve pacijente.

Kada treba da razmislim o operaciji?

- Kada vam se simptomi pogoršaju, čak i ako već primete terapiju lijekovima.
Kada imate komplikacije BHP ili ako ste u opasnosti da ih dobijete. Komplikacije uključuju:
  - Insuficijenciju bubrega,
  - Dilataciju bubrega,
  - Nemogućnost mokrenja (zadržavanje urina),
  - Ponavljajuću infekciju urinarnog trakta,
  - Ponavljanje krvi u urinu,
  - Kamen u bešici.
- Ako ne podnosite dobro liječenje lijekovima,
- Ako više želite operaciju nego liječenje lijekovima.

Tokom hirurškog liječenja ljekar će ukloniti uvećani dio vaše prostate (poznat i kao adenom).

Postoje različite vrste hirurških zahvata, ali sve one imaju za cilj da ublaže vaše simptome i poboljšaju protok urina.

Glavne procedure su:

- Transuretralna resekcija prostate (TURP),
- Transuretralna incizija prostate (TUIP),
- Otvorena prostatektomija,
- Laserski tretman,
- Prostatni stentovi,
- Transuretralna ablacija iglom (TUNA),
- Transuretralna mikrotalasna terapija (TUMT).

Ovaj odjeljak takođe govori o injekcijama etanola i botulinum toksina. Istraživanja o efektima ovih postupaka su još uvijek u toku i njihova upotreba je eksperimentalna. Svaka procedura ima svoje prednosti i mane. Izvor tretmana zavisi od vaše individualne situacije i preferacija.

Ovaj odjeljak nudi opšte informacije o hirurškom liječenju i situacije se mogu razlikovati u različitim zemljama i bolnicama.

Intra-prostatične injekcije etanola i botulinum toksina

Danas se istražuju injekcije etanola i botulinum toksina kao moguće opcije liječenja BPE. Oni mogu postati prihvaćeni u budućnosti, ali danas su i dalje eksperimentalni i obično se koriste u kliničkim ispitivanjima.

Intra-prostatske etanol injekcije

Etanol, koji je čisti alkohol, se ubrizgava kroz uretru ili rektum u tkivo prostate. Cilj je da se smanji veličina prostate i poboljša protok urina.

Intra-prostatske injekcije botulinum toksina

Botulinum toksin je nadaleko poznat pod jednim od svojih trgovačkih naziva Botoks. To je jaka toksična supstanca koja se koristi u estetskoj hirurgiji. U tretmanu BHP blokira nervne završetke i opušta glatke mišiće prostate. Botulinum toksin smanjuje veličinu prostate i poboljšava protok urina. Može se ubrizgati kroz uretru, rektum ili perineum. Nedavne studije ne podržavaju upotrebu botulinum toksina za liječenje simptoma donjeg urinarnog trakta kod muškaraca sa BHP.

Život sa BHP

Mnogi muškarci sa BHP moraju se suočiti sa simptomima donjeg urinarnog trakta (LUTS) kako stare. Za neke to izaziva mnogo nesreće i muke, dok drugi doživljavaju samo blagu nelagodnost.

Štaviše, različiti ljudi mogu različito doživjeti iste simptome. Na primjer, jedan muškarac može da pati od buđenja noću da bi mokrio, dok na drugog to teško može uticati. Zato ne treba potcijenjivati vaše lično iskustvo i kvalitet vašeg života. Oni su važni koliko i dijagnostički testovi i rezultati liječenja.

Kvalitet života uključuje i fizičko i psihičko zdravlje. Važno je ne samo da se osjećate zdravo, već i da se osjećate oslobođeno psihološkog pritiska života sa BHP. Postoji mnogo načina da se simptomi drže pod kontrolom. Oni ne bi trebalo da vas spreče da budete srećni u svojim vezama i da učestvujete u svim aspektima vašeg života. Potražite pomoć ako vas muče simptomi: obratite se porodičnom ljekaru, ljekaru opšte prakse ili urologu.

Efekti na društveni život

Simptomi povezani sa BHP, kao što su hitnost ili potreba za čestim mokrenjem, mogu imati negativan uticaj na vaš društveni život. Neki muškarci toliko pate od ovih simptoma da izbjegavaju sve društvene aktivnosti. Plaše se da se nađu u situaciji da u blizini nema toaleta. U nastavku, gubitak sna zbog potrebe za noćnim mokrenjem, može smanjiti nivo energije i otežati održavanje svakodnevnih aktivnosti.

Izbjegavanje društvenih aktivnosti može izgledati kao najlakši način za rješavanje problema, ali može dovesti do izolacije i sprečiti vas da u potpunosti uživete u društvenom životu. Dobijte profesionalni savjet od svog urologa, koji vam može pomoći da se nosite sa simptomima.

Lični odnosi i sex

Simptomi izazvani BHP mogu imati negativan uticaj na vaše lične odnose i seksualni život. Može biti teško osjećati se privlačno i samopouzđano ili biti intiman sa svojim partnerom kada ne osjećate uvijek da kontrolirate svoje tijelo. Epizode inkontinencije ili hitnosti mogu biti neugodne i sniziti vaše samopoštovanje. Neželjeni efekti liječenja lijekovima kao što su nedostatak seksualnog nagona ili erektilna disfunkcija također mogu da doprinesu ovim osjećanjima.

Sa ovim promjenama može biti veoma teško izaći na kraj jer za većinu muškaraca seksualnost ostaje važna tokom cijelog života. Neki muškarci mogu čak i poricati ili patiti od depresije. Zato ne treba potcjenjivati uticaj BHP na kvalitet života.

Život sa BHP nije izazov samo za vas, već i za vašeg partnera. To može uticati na vašu intimnost, kao i na svakodnevnu interakciju. Vaš partner može da pati, a da ne govori mnogo, pa je veoma važno da otvoreno razgovarate o tome kako da se nosite sa ovim stanjem.

Možda je neprijatno razgovarati o svom seksualnom životu sa urologom, ali to je najefikasniji način da se nosite sa svojim problemima. Zajedno sa svojim partnerom i urologom možete identifikovati šta je važno u vašem seksualnom životu i izabrati najbolju opciju liječenja. Postoji mnogo načina da ublažite simptome i poboljšate seksualni život, što će vam olakšati život sa BHP.

Traženje pomoći

Simptomi donjeg urinarnog trakta (LUTS), posebno ako su veoma uznemirujući, veoma su intimno i privatno stanje. Mnogi muškarci odlučuju da o tome ne razgovaraju ni sa kim ili da ne idu kod svog doktora jer:

- Plaše se da mogu imati neizlječivu bolest,
- Zabrinuti su zbog pogrešne dijagnoze,
- Nemaju lak pristup ljekaru,
- Imali su negativno iskustvo u bolnici,
- Imaju prijatelje ili rođake koji su imali negativno iskustvo

tokom liječenja sličnog stanja,

- Ne znaju za moguće opcije liječenja,
- Imaju finansijskih problema,
- Osjećaju se izolovano zbog starosti ili stanja.

Iako ovi razlozi mogu izgledati ubjedljivo, oni ne bi trebalo da vas sprečavaju da tražite pomoć i poboljšate kvalitet života. Ne dozvolite da stanje prostate upravlja vašim životom.

Pitanja koja treba da postavite svom ljekaru

Možda imate mnogo pitanja o svom stanju. Vaš urolog je najbolja osoba sa kojom možete razgovarati o ovome i ne bi trebali da se stidite kada se bavite bilo kojom od svojih zabrinutosti.

Evo nekih od pitanja koja možete postaviti svom ljekaru:

- Koji su rezultati mojih testova i šta oni znače?
- Da li imam rak?
- Zašto mi se to dešava?
- Šta će se desiti u narednim mjesecima i godinama ako se ne liječim?
- Šta će se desiti u narednim mjesecima i godinama ako dobijem tretman?
- Zašto mi preporučujete ovu opciju liječenja?
- Šta mogu očekivati od tog tretmana?
- Da li će to izliječiti moje stanje?
- Koliko dugo će biti potrebno da se liječim?

Rječnik pojmova

Adenom

Uvećani dio prostate.

Anestezija (opšta, spinalna ili localna)

Prije procedure dobićete lijekove kako biste bili sigurni da ne osjećate bol. Pod opštom anestezijom ste nesvjesni šta se dešava. Pod spinalnom ili lokalnom anestezijom nećete osjećati bol u dijelu tijela gdje se radi zahvat. Anestezija postepeno nestaje nakon procedure.

Bešika

Organ koji skuplja urin iz bubrega.

Kontraindikacije

Simptomi ili stanja koja čine određenu opciju liječenja nepoželjnom.

Cistoskop

Tip endoskopa koji se koristi u uretri.

Endoskop

Instrument nalik cijevi za ispitivanje unutrašnjosti tijela. Može biti fleksibilan ili krut.

Eretilna disfunkcija

Nemogućnost postizanja ili održavanja erekcije.

Stalni kateter

Cijev postavljena u uretru i bešiku da vam pomogne da urinirate.

LUTS

Simptomi donjeg urinarnog trakta. Termin koji se koristi za simptome izazvane BHP koji također mogu da ukažu na druge bolesti koje utiču na urinarni trakt.

Mikcija

Uriniranje.

Minimalno izazvana procedura

Hirurška procedura pri kojoj nema potrebe da se pravi rez na tijelu. Endoskop se koristi da se dođe do dijela tijela koji treba da se liječi kroz uretru.

Fizički

Imaju veze sa tijelom ili utiče na tijelo.

Prostata

Žlijezda koja proizvodi tečnost koja nosi spermu. Nalazi se u donjem urinarnom traktu kod muškaraca, ispod bešike i oko uretre.

PSA (prostate-specifični antigen)

Protein koji proizvodi prostata i koji se može povećati kod muškaraca sa benignom hiperplazijom prostate, upalom prostate ili rakom prostate.

Psihološki

Imaju veze sa umom ili utiču na njega.

Resektoskop

Vrsta endoskopa koji se koristi za minimalno invazivni tretman BHP.

Retrogradna ejakulacija

Stanje kada sperma više ne može da prođe kroz uretru tokom orgazma, već ide u bešiku. Sjeme kasnije napušta tijelo tokom mokrenja.

Ultrasonografija

Tehnika snimanja koja koristi visokofrekventne zvukove da napravi sliku unutrašnjosti tijela.

Uretra

Cijev koja nosi urin iz bešike i van tijela.

Hitnost

Iznenadna potreba za mokrenjem.

Urinarna inkontinencija

Nehotičan gubitak urina.

Zadržavanje urina

Kada ne možete da urinirate. Ovo stanje može biti hronično.

Rječnik pojmova

Urinarni trakt

Sistem organa koji proizvodi i transportuje urin kroz i van tijela. Uključuje dva bubrega, dva uretera, bešiku i uretru. Urinarni trakt je sličan kod muškaraca i žena, samo muškarci imaju dužu uretru.

Uriniranje

Uriniranje je oslobađanje urina iz mokraćne bešike kroz uretru na spoljašnji dio tijela.

Urolog

Ljekar specijalizovan za zdravlje i bolesti urinarnog trakta i genitalija.
